

Størsta grindin í Suðuroy í nógv ár

Tað gekk sera væl at reka grindina.

Tað eina strekkið gekk hon yvir 9,5 fjórðingar

ÁKI BERTHOLDSEN

Tað mundi ljóða sum søtur muskikkur í oyrunum á mongum Suðuroyingi, táð Johan Michael Strøm á Tvøroyri rópti „grindabod“ í sendaranum hjá sær um leið klokkan níggu mikudagunin.

Meðan ov mikið av grind hevur verið nógvá staðni norðanfyri, hava suðuroyingar mestsum verið við sviðusod í fleiri ár.

Bara onkrar hissini smáar grindir hava lagt lagt beinini

í Suðuroynni seinastu árinu og tey allarflestu høvdu nú slókt botnin á kagganum.

So mikið søtari mundi tað ljóða, tá ið Michael samstundis boðaði frá, at talan var um rættiliga fitt av grind.

Hann var farin út at rógva um átta tíðina mikudagunin við báti sínum Todnes, táð hann rendi seg í eina stóra grind beint utanfyri Flesina, beint út úr Tvørafjörði.

– Men vestfall var, so hon vildi ikki inn á Tvørafjörð, sigur Johan Michael.

– Men Norðureftir vildu hon ganga og tí var gjørt av at royna at reka hana inn á Hvalba.

Teir vóru rættiliga leingi einsamallir hjá grindini, tí aðrir bátar vóru langt síðani farnir til útróðrar og vóru

Drápið gekk væl í Hvalba mikudagin. Grindin er góð og feit. Flestu hvalirnir lógu um 5-6 skinn. Tann størsti var 11 skinn. Men tað lögna var, at eini 80% vóru honhvalir

nógv longri úti.

– Men táð bátarnir vóru komnir, gekk tað heilt gott at reka hana.

Tað eina strekkið inn eftir Hvalbafjörði gekk hon yvir 9,5 fjórðingar.

Bara ein lítill partur gjørdi landgongd.

Summir grindamenn meintu, at høvdu bátarnir koyrt meiri á hana, lá hon øll uppi á tursum, so hart gekk hon. Men teir vóru ov linir og tí kom nokk so nógv at leggja eftir úti á.

Men tó so, drápið vardi hálvan annan tíma og klokkan hálvgum tvey var alt deytt.

251 hvalir merktir

Hendan grindin er tann størsta í Suðuroynni í nógv ár.

Tilsamans vóru 251 hvalir merktir uppá tilsamans 1.248 skinn.

Tað gevur næstan 5 skinn í miðal uppá hvalin.

Grindin skal býttast í teir 5.123 partarnar, sum eru skrásettir, fastir partar í Suðuroynni.

Men afturat tí koma 1.058 eykapartar, sum eru fólk, ið eru í oynni og vitja. Fremmandafólk, sum er í oynni, hava eisini rætt til grindapart á jøvnum føti við tey,

sum búgva fast. Sostatt skuldi grindin býttast í tilsamans 6.181 partar.

Tað gevur 0,2 skinn í part.

80% vóru honhvalir

Teir, sum merktu, søgdu, at grindin var góð og feit.

Hvalirnir vóru merkiliga javnir til stødd, lógu um 5-6 skinn, teir flestu. Tann størsti var 11 skinn og afturat teimum vóru onkrir einstakir uppá 9-10 skinn.

Umframt talið og skinnini, verður m.a. eisini skrásett fyri náttúrugripasavnið, hvat kyn, hvalirnir eru.

Og her visti tað lögna seg at teir allarflestu hvalirnir,

eindir 80% vóru honhvalir. Annars plagar tað at vera nokk so javnt býtt ímillum kynini.

Reka ikki grind aftur

Í Suðuroynni fáa øll líka stóran part av grindini.

Tað er langt síðani, at bátspartarnir blivu tiknir av og tað vóru tað meiri enn ein, sum vóru illir um í hvalbiargrindini mikudagin.

Summir teirra vóru útróðrarmenn, sum mistu dagin, tí teir fóru at reka grind.

Eindir sjei-átta bátar komu líka eystan av Tunguni inn at reka grind. Tungan er einar níggu fjórðingar eystur úr Litlu Dimum.

Og teir halda, at tað hevði ikki verið meiri enn rætt og rímligt, at teir fingi ein grindabita eyka fyri tað.

Tað heldur Johan Michael Strøm eisini.

– Eg vænti ikki, at teir gera hetta oftani, tí tað kostar teimum nógvá pengar at missa ein heilan útróðrardag. Tað vóru eisini fleiri, sum søgdu við meg, at teir fóru aldrin aftur at reka grind. Og summir vóru enná so illir, at teir lögdu dýran við, at teir skuldu ikki so mikið sum boða frá grind eina aðru ferð, sóu teir eina.

Johan M. Strøm heldur, at bátspartarnir skuldu blivið settir í gildi aftur, tí veruleikin er, at tað blivu fáar grindir dripar, vóru tað ikki útróðrarmenn, sum funnu tær og boðaðu frá.

– Tí hevði tað ikki verið og nógv, um teir fingi eitt skinn afturfyri, heldur hann.

Suðuroyingar vísa gestunum stóran blíðskap:

Tað vóru 1.058 eykapartar í grindini í Hvalba mikudagin

– Fremmandafólk fingi yvir 20 % av grindini, sum legði beinini í Hvalba mikudagin

ÁKI BERTHOLDSEN

Grindin, sum legði beinini í Hvalba mikudagun hevur aftur av álvara reist spurningin um, hvussu rætt og rímligt tað er, at fólk, sum eru og vitja í oynni táð grind er, eisini eiga part á jøvnum føti við Suðuroyingar annars.

Tí nú alt bleiv talt saman eftir grindina í Hvalba mikudagin, visti tað seg, at heilir 1.058 eykapartar vóru skrásettir.

Tvs, at tað vóru heili 1.058 avoyggjafólk, sum fingi grindapart á jøvnum føti við Suðuroyingar.

Í Suðuroynni eru skrásettir 5.123 fastir grindapartar. Og hetta vil so aftur

Hjormund Vang, grindaformaður í Hvalba tosar við Ingibjörn Eldevig, sýslumann á Sandi um eykapartar

siga eini 20% av grindini fór til avoyggjafólk.

Og hetta er met, alt tað fólk minnst.

Tey eru nógv, sum halda, at henda skipanin er fullkomiliga órímlig.

Hinvegin eru tað onnur, sum vilja halda fast um

Lætt um veruleikan

Ingibjörn Eldevig, sum er sýslumaður í Sandoyinni, arbeidir í Suðuroynni í lötuni og var uppií grindabýtinum í Hvalba mikudagin.

Og hann sigur, at sjálvur

hevur eitt sindur ilt av, hvussu skipanin við eykapartum verður praktiserað.

– Eg haldi, at tað verður farið lætt um veruleikan, sigur hann.

Hann sigur, at teir hava eisini eykapartar í Sandoyinni, men har verður farið øðrvísi fram enn í Suðuroynni.

Í Sandoyinni krevja vit, at tey, sum vilja hava eykapart, sjálvi skulu møta á politistøðini at skriva seg upp.

– Vit vilja sýggja fólkini.

– Bert í undantaksföri góðtaka vit, at tey ikki møta upp.

– Og henda skipanin hevur ført við sær, at talið á eykapartum er munandi minkað, sigur Ingibjörn Eldevig.

Í Suðuroynni eru tað teir ymsu bátsformennir, sum taka ímóti eykapartum og boða sýslumanninum frá.

Skal varðveitast

Hinvegin heldur Hjormund Vang, grindaformaður í Hvalbiar Kommunu, at eykapartarnar eiga at verða

Jákup Kjørbo, grindaformaður: –Avtakið eykapartarnar

varðveittir.

– Tað er synd at tey, sum koma higar at ferðast ikki skulu fáa ein bita burturav, heldur hann. Sum oftast er tað fólk úr bygdini, ella úr oynni.

Hann harmast somuleiðis um, at bátspartarnir eru tiknir av.

– Teir skuldu verðið settir í gildi aftur.

– Tú kanst hugsa tær, at menn brúka fyri nógvá pengar í bensini, og missa heilar útróðrardagar fyri at reka grind.

Og tað eiga teir heilt avgjørt at fáa eykapart fyri, heldur Hjormund Vang.

Avleiðingin av hesi skipanini, sum nú er, er, at nógvir tíma ikki at reka grind, tí tað kostar teimum ov nógv.

Líkist ongum

Ein annar grindaformaður, Jákup Kjørbo, er púra ósámdur.

Hann heldur at tað líkist ongum, at uttanoyggja fólk skulu fara, við so stórum parti av grindini.

Hann heldur eisini, at skipanin við eykapartum verður misbrúkt í ólukkum.

Tí heldur hann, at eykapartarnir skuldi bart út sagt verið tiknir av.